

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA BENÁTKY NAD JIZEROU,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

č. j. 0378/2019/ZSBMB

OBSAH PROGRAMU PREVENCE ŠIKANY

1. Záměr

2. Předpoklady

- a) Organizace a řízení školy
- b) Vzdělávání pracovníků
- c) Preventivně výchovná činnost žáků

3. Klíčová opatření (komponenty)

- a) Společné vzdělávání a supervize
- b) Užší realizační tým
- c) Zmapování situace a motivování pedagogů ke změně
- d) Společný postup při řešení šikanování
- e) Prevence ve třídních hodinách
- f) Prevence ve výuce
- g) Prevence ve školním životě mimo vyučování
- h) Ochranný režim
- i) Spolupráce s rodiči
- j) Školní poradenské služby
- k) Spolupráce se specializovanými zařízeními
- l) Vztahy se školkami v okolí
- m) Evaluace

Program proti šikanování schválila pedagogická rada dne 12. 11. 2019

1. Záměr

Tento program se zaměřuje na primární a sekundární prevenci.

2. Předpoklady

Předpoklad pro fungování programu je celoškolní přístup, který zahrnuje organizaci a řízení školy, vzdělávání pracovníků a preventivně výchovnou činnost žáků.

a) Organizace a řízení školy

- Otázka prevence šikany a její minimalizace úzce souvisí s dobrou komunikací pracovníků školy
- Organizace chodu školy umožňuje častou a pružnou komunikaci o problémových jevech
- **Komunikace pravidelná:** na pravidelných pedagogických radách a pracovních poradách je jedním z bodů šikana (pedagogická rada 4x ročně, pracovní porada 1x týdně – čeho si kdo všiml za uplynulý týden, na koho je třeba dávat pozor)
- **Komunikace průběžná:** kdokoliv z pracovníků, kteří si všimnou příznaků nevhodného chování k některému z žáků, to neprodleně sdělí třídnímu učiteli a vedení školy

Třídní učitelé: Mgr. Hana Skoblíková

Bc. Klára Kellerová

Mgr. Jitka Krabsová

Bc. Libuše Drábová

Preventistka: Jitka Krabsová

Výchovná poradkyně: Mgr. Jitka Krabsová

Vedení školy: Mgr. Jitka Krabsová, pověřena řízením školy

Vytipování rizikových míst – WC, šatna, chodba, zavřené dveře tříd během přestávek

b) Vzdělávání pracovníků

- Pracovníci školy vědí, jak vypadají příznaky nezdravých sociálních vztahů a vědí, jak mají vhodně reagovat
- Pracovníci školy si uvědomují důležitost zvládnání efektivní komunikace práce s pravidly, metodami výběru, atd., jako podmínek rozvoje bezpečného prostředí

c) Preventivně výchovná činnost žáků

- S třídními kolektivy se pracuje na rozvoji pozitivních mezilidských vztahů. Za jejich rozvoj odpovídají třídní učitelé, kteří si dle možností a konkrétní situace ve třídách najdou odpovídající organizační formy.

Na naší škole probíhá:

- Upevňování přátelských vztahů starších a mladších žáků např. při sportu, ohleduplnost, míchaná družstva, pomoc starších žáků v šatně při oblékání, návštěvy ve třídách během přestávek.
- Přednášky, besedy, jiné akce školy
- Výlety
- Spolupráce s: Policie ČR
PPP, SPC
Organizace sociálně právní ochrany dětí – OSPOD
Nadační fond canisterapie
Semiramis
HZS
MěÚ Benátky nad Jizerou
ZŠ Benátky nad Jizerou – Husovo nám., Pražská
ZŠ okresů MB, MH, Nymburk, Kolín, ...
Domov pod lípou
Dům s pečovatelskou službou
Mě knihovna
Jungle a další.
- Neformální setkání (na chodbách, ve třídách, mimo budovu školy).
- Žáci vědí, co je a co není šikana, jak se zachovat, když se v jejich okolí objeví.

3. Klíčová opatření (komponenty)

a) Společné vzdělávání a supervize, intervize

- Výjezdní vzdělávací akce
- 1x za pololetí náslech u kolegyně
- Využití přípravného týdne

b) Užší realizační tým

- V případě zachycení nevhodného chování žáků se o postupu poradí tzv. „užší realizační tým“ ve složení: třídní učitel, preventista, výchovný poradce, vedení školy.

c) Zmapování situace a motivování pedagogů ke změně

- Šetření vztahů ve třídách v rámci šetření se pedagogicko-psychologickou poradnou – tzv. sociometrické šetření (konec října, listopad)

d) Společný postup při šikanování

- Jakékoliv náznaky nevhodného chování bereme vážně
- Vedeme diskrétně rozhovor s obětí či informátorem
- Zajistíme bezpečnost oběti
- Máme-li pochybnosti jak věc řešit, informujeme učitele nebo někoho z realizačního týmu
- Najdeme si vhodné svědky, nikdy nevyšetřujeme veřejně, informace získáváme diskrétně od svědků, popř. konfrontací jejich svědectví
- Svoláváme užší realizační tým
- Provedeme rozhovor s agresory, zajistíme, aby se nemohli domluvit
- Nedopustíme konfrontaci oběti a útočníka
- Svoláváme výchovnou komisi, poradu pedagogického sboru
- Informujeme rodiče a neumožníme konfrontaci rodičů oběti a útočníka
- Pracujeme se třídou, kde k události došlo

e) Prevence ve třídních hodinách, minutách

- Třídní učitelé organizují třídnické hodiny, minuty, při kterých se zaměří na činnosti rozvíjející pozitivní vztahy a provádějí zpětnou vazbu uplynulého období s rozbohem.
- Žáci jsou seznamováni s následujícími tématy a jsou rozvíjeny dovednosti:
 - Co je a co není šikana
 - Co je a co není bonzování
 - Jakým způsobem se oběti zastat
 - Jakým vhodným způsobem vyhledat pomoc dospělého

f) Prevence ve výuce

- Všichni učitelé vnímají důležitost vytváření bezpečného prostředí
- Kromě práce ve svém předmětu se soustředí na rozvoj pozitivních vztahů, umožňují rozvoj spolupráce a zpětnou vazbu (práce v kruhu)
- Žáci by měli znát a umět pracovat v komunitním kruhu, vyjadřovat se slušně a otevřeně při zpětné vazbě
- Učitelé se snaží vyhnout technikám a metodám, které neúčelně vytvářejí či zvyšují napětí a následně vytvářejí potřebu uvolnit (vybít si) negativní energii, např. veřejné
- Vyhlásování výsledků písemných prací, srovnávání jednotlivců a tříd, ironizování, zesměšňování, nehlášené písemné práce, vytváření stresového prostředí při učení

g) Prevence ve školním životě mimo vyučování

- Zde se jedná především o prevenci o přestávkách
- Vytipování rizikových míst – WC, šatna, chodba, zavřené dveře do tříd
- Dohled musí se zvýšenou intenzitou sledovat riziková místa a v případě, že se v některých z nich objeví problémy, je třeba hledat další opatření

h) Ochranný režim

- Smysluplný školní řád, práce s pravidly, schránky důvěry, zájem pedagogů, účinné dohledy na žáky.

i) Spolupráce s rodiči

- Škola se snaží spolupracovat s rodiči systémově
 - Konzultační hodiny
 - Den otevřených dveří
 - Informování školy v případě, že rodiče pozorují, že se „něco děje“
 - Informování a komunikace v případě, že se objeví šikana – spolupráce na řešení

j) Školní poradenské služby

Konzultační hodiny: čtvrtek – 13:30 až 15:00 (a dle potřeby)

Je využíván psycholog nebo pedagog (PPP, SPC Mladá Boleslav)

k) Spolupráce se specializovanými zařízeními

- SPC, PPP
- Lékaři pro děti a dorost

l) Vztahy se školami v okolí

- Škola komunikuje se:
 - ZŠ Mnichovo Hradiště
 - ZŠ Mladá Boleslav, Václavkova
 - ZŠ Pražská, Benátky nad Jizerou
 - ZŠ Husovo náměstí, Benátky nad Jizerou
 - ZŠ Na Celně 2, 293 01 Mladá Boleslav
 - ZŠ Kolín

m) Evaluace

- Je zpracována jako samostatná součást Školního vzdělávacích programů

Vypracovala Mgr. Jitka Krabsová

